

MAL-VERKOSTON VÄLIRAPORTTI

11.12.2013

Hankkeen nimi:	MAL-verkosto
Hankkeen toteutusaika:	1.1.2010-
Toteuttaja:	Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä
Yhteyshenkilö:	projektipäällikkö Tero Piippo
Puhelin:	0400-388735
Sähköposti:	tero.piippo@tampereseutu.fi
Raportointijakso:	1.1.-31.10.2013

HANKKEEN HENKILÖSTÖ HANKKEEN AIKANA

Henkilö:	Tehtävänimike ja vastuualue projektissa:
Kimmo Kurunmäki	projektipäällikkö 1.1.2010 - 31.3.2013, kokonaisvastuu: hallinto ja toimenpiteet
Kati-Jasmin Kosonen	projektipäällikkö 1.4.2013 – 31.10.2013, kokonaisvastuu: hallinto ja toimenpiteet MAL-suunnittelija 19.3.2012 – 31.3.2013, osavastuu: toimenpiteet ja viestintä
<i>Iina Sankala</i>	korkeakouluharjoittelija 22.4.-15.9.2013, selvitystyö Metropolialueiden suunnittelu- ja hallintamallit - kansainvälinen kartoitus

HANKKEEN TÄRKEIMMÄT YHTEISTYÖTAHOT VUONNA 2013:

Verkoston jäsenalueet (15 jäsenaluetta v. 2013), työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, valtiovarainministeriö, Kuntaliitto, ARA, Liikennevirasto, Aalto-yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, suunnittelukonsultit, HSY, HSL, Uudenmaan liitto.

HANKKEEN KESKEISET TAVOITTEET (VRT. HANKESUUNNITELMA) JA ARVIO NIIDEN SAAVUTTAMISESTA

Vuodelle 2013 asetettiin tavoitteiksi ja toimenpiteiksi aihekohtaiset verkostotilaisuudet (asiantuntijaseminaarit, työpajat), kaupunkien ja kaupunkiseutujen sparraus (räätelöity tuki), hanketoiminta, ohjausryhmän toiminta ja julkaisutoiminta. Tavoitteeksi asetettiin, että näiden toimintatapojen myötä hyöty kaupunkiseuduille ja valtionhallinnolle on välitöntä ja tehokasta.

Raportointijaksolla 1.1.-31.10.2013 toteutettiin pääosin suunnitelman mukaiset toimenpiteet. Verkoston koordinoimia ja rahoittamia hankkeita saatettiin päätökseen.

Verkoston koordinoimien resursseissa tapahtui edelliseen raportointikauteen verrattuna oleellisia muutoksia. Projektipäällikkö Kimmo Kurunmäki siirtyi 1.4.2013 alkaen seutusuunnittelupäälliköksi Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymään ja projektipäällikkönä toimi sen jälkeen MAL-verkoston suunnittelija Kati-Jasmin Kosonen raportointikauden loppuun asti. Verkostossa oli siis yhden henkilön vajaus 1.4-31.10.2013, mikä osaltaan vaikutti niin talouden kuin toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen.

Verkoston hallintoon palkattiin korkeakouluharjoittelija Tampereen yliopistosta tekemään kartoitus Metropolialueiden suunnittelu- ja hallintamalleista. Verkoston viestintä- ja julkaisutoiminta vastasi hyvin tavoitteita ja tarpeita.

HANKKEEN KESKEISET TOTEUTETUT TOIMENPITEET AJALLA 1.1.-31.10.2010

Toimenpiteiden aineistot on koottu verkoston nettisivuille www.mal-verkosto.fi.

Seminaarit/ työpajat

- **MAL-aiesopimusmenettelyn ja -seurantatyön kehittäminen, työpaja** 25.3.2013 Sokos Hotel Vantaalla. Valtio-osapuolelle, MAL-aiesopimusseuduille + Kuopiolle, Lahdelle ja Jyväskylälle.
- **Lievealuerakentamisen ohjaamisen työpaja 6.6.2013** Kuntaliitossa (kutsutyöpaja), MRL:n uudistamisen tarpeet ja ratkaisuehdotuksia.
- Yhdessä Uudenmaan Asumisen Osken kanssa **"Viihtyisä ja Vihreä kaupunki" - seminaari ja ekskursio pääkaupunkiseudulla 29.8.2013**. Seminaarin tavoitteena oli tuoda esille tutkimustietoa ja hyviä esimerkkejä rakennuskohteista, joissa viherympäristö otetaan huomioon tiivistyvän urbaanin rakenteen viihtyisyystekijänä. Seminaarin osallistui n. 70 asumisen, rakentamisen ja koulutuksen asiantuntijaa.

Sparraus

- **Yhdyskuntarakenteen ja liikkumisen vyöhykkeet kaupunkiseuduilla:** toteutettiin SYKE:n ja VERNEn (TTY) sekä jäsenseutujen kanssa **Urban Zone - kiertue**, keväällä 2013: Vaasa, Tampere, Joensuu, Iisalmi, Turku. Oulun kiertuekäynti toteutui jo marraskuussa 2012

Hankkeet/ selvitykset (+ niiden raportit)

- Asumisen kehittäminen: **Asumisen kehityshankkeiden** kartoittaminen ja tulosten levittäminen sähköisenä koosteena: Houkutteleva kaupunkiasuminen - selvitys asumisen tutkimus- ja kehittämishankkeista, (Simo Turusen raportti, helmikuu 2013, MAL-verkosto).
- Korkeakouluharjoittelija Iina Sankala työsti **Kansainvälisen MAL-kartoituksen** välillä 22.4.-15.9.2013. Kartoituksen raportti on sähköisenä ladattavissa verkoston sivuilla. Kartoituksesta on kirjoitettu artikkeli Kunnallistieteen Aikakausikirjan Katsauksia-sarjaan (Kosonen & Sankala, julkaistaan tod.näk. joulukuussa 2013).
- **Yritysvuorovaikutuksen toteutus ja konseptit MAL-suunnittelussa**-hanke, seutujen työpajat (Turun ja Pietarsaaren seudut). Hankkeen toteuttajana oli Livady Oy ja prof. Lehtovuoren työryhmä. Hankkeen Turun ja Pietarsaaren seutuja koskeva raportti valmistui kesäkuussa 2013. Se tuotettiin sekä painettuna että sähköisenä: Yritysvuorovaikutus kaupunkiseutujen suunnittelussa. Panu Lehtovuori, Livady Oy, (MAL-verkosto).
- **Uusi kohdeseutu: Kotkan-Haminan seutu**, syyskuu 2013-helmikuu 2014. Kohdeseudun **aloituskokous oli 19.9.2013 Kotkassa**. Tavoitteena on tuottaa yritysalueiden tilallis-teemallinen suunnitelma seudun strategisen yleiskaavan pohjaksi. Työn tekijä: Livady Oy (Panu Lehtovuori & työryhmä), Kotkan kaupunki, Cursor Oy ja MAL-verkosto.
- Kaupunki-maaseutu -vuorovaikutus: **Maapaikka – hankekokonaisuus** jatkui vuoden 2013 puolella pilotoitijaksoneen Salossa sekä Maapaikka III jalkautushankkeena, toteuttajana YTK/Aalto-yliopisto. Maapaikka III-hankkeen rahoittajana oli Makera, hanke päättyi marraskuun lopussa 2013. Hanke sisälsi seututyöpajat kuudella kaupunkiseudulla, joista 4 on MAL-verkoston jäseniä: Kouvola, Kotkan-Haminan seutu, Salo ja Seinäjoki.
- Hanketulosten yleinen esittely ja jalkauttaminen kaupunkiseuduilla (Vyöhykesuunnittelu, RAJATON, sekä ulkopuolisella rahoituksella toteutettu Aalto-yliopiston Maapaikka-hankekokonaisuus) sparrauksen ja seminaarien yhteydessä.

Erilliset julkaisut ja viestintä

- Verkostokirjeitä 3, aktiivinen sähköpostiviestintä, nettisivujen ylläpito ja tiedonvälitys. Artikkeleita Rakennettu Ympäristö, ProSum-lehdessä, AlueIntegraattorissa.
- Maapaikka-julkaisu: [Maapaikka-Hallintamalli](#), Maapaikka I-hanke, (Aalto-yliopisto 2/2013), printtinä ja sähköisenä. Julkaisu tuotettu MAL-verkoston kustantamana.
- [Zonplanering-rapport](#) och [bilaga](#) (Vyöhykesuunnitteluraportin ruotsinkielinen käännös ja liite), helmikuu 2013), sähköisenä verkoston nettisivuilla.
- [Yritysvuorovaikutus kaupunkiseutujen suunnittelussa](#). Panu Lehtovuori, Livady Oy, 25.6.2013 (sähköinen MAL-verkosto ja printtiversio; Jäljentämö Jokela, Hki)
- [Metropolialueiden suunnittelu- ja hallintamallit. Kansainvälinen kartoitus](#). Iina Sankala, syyskuu 2013, MAL-verkosto (sähköisenä)

- Lisäksi uutena avauksena toteutettiin MAL-verkoston *Asemanseutujen ja ratapiha-alueiden kehittämishankkeiden kysely* jäsenkaupungeille ja –seuduille elokuussa 2013 yhdessä TEM:n ja Liikenneviraston kanssa. Aloite kyselyyn tuli TEM:stä Kasvusopimusneuvottelijoilta.

Toteutumatta tai siirtyy

- Yhteinen verkostojulkaisu 2013 – ei toteutunut henkilöstöressurssien vuoksi. Julkaisu on edelleen mahdollinen vuonna 2014.
- *Joukkoliikenne ja maankäytön mahdollisuudet*. Raideliikenne omana osionaan. Kävelyn ja pyöräilyn parhaat käytännöt Suomessa ja ulkomailla. Kaupunkiseutujen joukkoliikenteen järjestämistavan muutos: suunnittelun, markkinoiden, linjaston, hinnoittelun, maksu- ja infojärjestelmien sekä lisäpalvelujen uudistamisen näkökulmia. Seminaarit/työpajat -> siirtyvät muunnettuina vuoteen 2014.
- *Täydennysrakentaminen ja houkutteleva kaupunkiasuminen*. Asumisen tavoitteet ja toteutus MAL-aiesopimuksissa ja kasvusopimuksissa. Asumisen *seudulliset kysymykset ja kehitystarpeet*, erityisesti asuntopolitiikka -> siirtyy muunnettuina vuoteen 2014.

HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS

Verkoston toteuttamien hankkeiden tuloksia ryhdyttiin jalkauttamaan tulosseminaarin ja sparrauksen myötä. MAL-verkoston toiminta on kansallisen kaupunkipolitiikan ”etäpäätteenä”. Käytännössä tämä tarkoitti mm. valtion ja kaupunkiseutujen välisten MAL-aiesopimusten seurantarjestelmien kehitystyötä. Toiminnassa suunnittelussa ja toteutuksessa täytetään verkoston jäsenalueiden erilaisia tarpeita. Tarpeita kartoitetaan keskusteluilla, kyselyillä ja hanketapaamisten avulla. Toiminnassa yhteen sovitetaan näitä jäsenkaupunkiseutujen tarpeita ja valtion osapuolten näkemyksiä.

MAL-verkoston koordinaatio kartoitti elokuussa (2013) jäsenkaupunkien ja –seutujen asemanseutujen kehittämishankkeiden tilannetta TEM:n kaupunkipolitiikan (Kasvusopimukset, MALPE) pyynnöstä. Kyselyn sisältö: millaisia asemanseutujen ja ratapihojen kehittämishankkeita jäsenkaupungeilla ja -seuduilla on parhaillaan käynnissä, vireillä ja liittyvätkö ne valtiolle esitettyihin politiikka-avauksiin, esim. Kasvu- tai MAL(PE)-aiesopimuksiin. Lisäksi kyselyllä tavoiteltiin yleisnäkemyksiä siitä, ovatko kaupungin kehittämishankkeet kohdanneet ongelmia valtion hajautuneen maanomistuksen tai moniosastaisen hallinnon kanssa. Tuloksia hyödynnetty kansallisen kaupunkipolitiikan toteuttamisessa, mm. valtion ja kaupunkiseutujen välisissä kasvusopimusneuvotteluissa.

Verkoston toiminnan vaikuttavuus raportointijaksolla perustuu toiminnan yhteiskunnalliseen ajankohtaisuuteen ja kaupungeille, kaupunkiseuduille ja valtionhallinnolle räätälöityyn toimintaan. Merkittävässä roolissa on myös verkoston hankkeiden ja niiden tulosten välitön hyödyntäminen hankkeissa mukana olleilla kohdeseuduilla.

HANKKEEN HYÖDYNTÄMINEN JATKOSSA, JATKOTOIMENPITEET JA TOTEUTUSVASTUU

Verkoston toiminta ja rahoitus jatkuu vuonna 2014. Vuoden 2013 aikana ohjausryhmä keskusteli verkoston toiminnan ja rahoituksen tulevaisuudesta 2014 eteenpäin. Ohjausryhmän alkuvuoden 2013 kokouksissa (11.1.2013, 19.3.2013 ja 31.5.2013) on todettu, että verkosto on jäsenilleen kannattava työkalu ja tarpeellinen myös jatkossa. Kokouksissa linjattiin mm. seuraavaa: ”Verkoston jatkaminen vuoden 2015 loppuun on tärkeää kaupunkipolitiikan perusteluihin viitaten ja jatkolle on olemassa sekä valtion että kaupunkiseutujen intressit”,

Verkosto jatkaa nykyisillä toimintavoilla ja koordinoinnilla (2 henkilötyövuotta) vuonna 2014. Verkosto toteuttaa omalta osaltaan kansallista kaupunkipolitiikkaa. Hankkeiden tulosten jalkauttaminen, räätälöidyn tuen järjestäminen sekä MALPE- painopisteisiin liittyvä kehittäminen ovat vuotta 2014 koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman runkona. MAL-yhteensovittaminen niin suunnittelussa kuin sille raamit antavassa politiikassa on edelleen toiminnan punaisena lankana. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan verkoston jäsenalueiden erilaisia tarpeita.

HANKKEESSA TUOTETTU MATERIAALI TOTEUTUSAIKANA (CD-ROM-levyt, Internet-sivut, julkaisut, markkinointiesitteet tai muut esitteet, seminaariaineistot, videot jne.)

Tuotettu materiaali ajalla 1.1.-31.10.2013

Kustannus

Verkostotilaisuuksien materiaalit

sähköisenä www.mal-verkosto.fi

-

Hankkeiden loppuraportit sähköisenä www.mal-verkosto.fi

-

KESKEISET ONGELMAT HANKKEEN TOTEUTTAMISESSA

Koordinaatioresurssien muutokset vaikuttivat osaltaan raportointikaudelta kertyneeseen ja ylijäämään sekä tiettyjen toimenpiteiden siirtymiseen myöhemmäksi (kts. edellä).

Allekirjoitus/ allekirjoitukset*

Tampere 11.12.2013

Paikka ja päiväys

Tero Piippo, MAL-verkoston projektipäällikkö

Nimenselvennys ja asema organisaatiossa

Liitteet, 1. kpl

ohjausryhmän kokoonpano

* Loppuraportti on toimitettava organisaation nimenkirjoitusoikeuden omaavan henkilön/ henkilöiden allekirjoittamana. Yhteishankkeissa loppuraportti on oltava kaikkien osatoteuttajien allekirjoittama, ellei toteuttajien keskinäisessä yhteishanketta koskevassa sopimuksessa toisin ole sovittu.